גליון מס' 132

דברי חמד

מרבינו מרן עמוד ההוראה
הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

פרשת וישלח תשפ"ז

ווי העמודים וחשוקיהם • שאלה משולחנו של מרן שליט"א

הגביה והציל מטוס טרם שהתרסק, האם זכה בכל התכולה

שאלה. בחוה"מ סוכות תשפ"ז אירע נס עצום, כאשר מטוס שהמריא מדובאי לא"י ובתוכו מאות יהודים, נחטף על ידי אחד מטייסי המטוס (מוסלמי מעומאן), שתקף ופצע את רעהו הטייס היהודי, ותכנן להתרסק עם המטוס בנתב"ג. אך שרשרת ניסים מופלאה שינתה את הכל, כאשר הטייס ההודי הצליח בשארית כוחותיו לפתוח את הדלת של תא הטייס, וכך יכלו הנוסעים להיכנס ולהשתלט בכח על המחבל. אולם גם אז, המחבל ניסה לרסק את המטוס לתוך הים, ומשך את ההגאים כלפי מטה ואף ניפץ את מכשירי הניווט, והמטוס החל לאבד גובה רב. **ובאותו** הזמן, אחד מנוסעי המטוס (שרברב במקצועו) זכר שכדי לייצב את המטוס צריך למשוך את מוט ההיגוי כלפי מעלה, וכך עשה, ובשניות האחרונות לפני ההתרסקות המטוס עלה שוב למעלה, לאחר שאיבד 17,000 רגל, והנס היה שהמטוס לא נשבר ולא התפרק באוויר מכל התנועות החדות והשינויים המהירים, וכמו"כ היו על המטוס שני טייסים חילופיים שנסעו כנוסעים וידעו לנווט את המטוס בבטחה עד לנחיתה, הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו.

ונסתפקו בבי מדרשא, מה היה קורה אילו אותו אחד היה מגביה את המוט כדי להציל את המטוס מריסוק ודאי, והיה מכריז שבפעולה זו מכוין גם להגביה את כל המטוס עם כל האנשים וכל המזוודות והתכולה שלהם (וכמו אברהם שזכה באנשי סדום שהצילם ממוות), ורוצה לזכות בהכל בקנין הגבהה, שהרי הם כבר נמצאים לאחר יאוש. האם מעשה כזה היה מועיל והיה זוכה גם במטוס של החברה וגם בכל הרכוש?

תשובה. לא זכה באנשים, כי זה דין מיוחד בכיבוש מלחמה, וגם לדעת הרבה ראשונים זה דין בנכרים ולא ביהודים. וגם לגבי התכולה והכבודה לא זכה, כי יודע שגם אם יזכה בזה, השלטונות לא יתנו לו לקחת כלום, וממילא לא התכוון לקנות. ולמעשה בלאו הכי בשעה שעשה כן והציל את המטוס מהתרסקות, לא התכוין לשם קנין, וממילא לא זכה.

מקורות ונימוקים

ראשית צריך לדון האם קנין ההגבהה שעשה מועיל, ולכאורה כשהגביה את המטוס עשה קנין הגבהה, וכמו שנאמר במסכת חולין (דף קמא ע"ב) שאם דפק על הקן והיונים התרוממו בעקבות הדפיקה, קנה אותם בקנין הגבהה. וכתבו התוס' (ב"ק דף צח ע"א ד"ה וה"מ) שמדובר שלא נגע בהם, אלא שהתרוממו מכוחו, ולתירוץ הראשון אם זה היה דרך עליה קנה בהגבהה, ולתירוץ השני כל דבר שדרכו בכך קנאו. ועל פי זה כתבו התוס' בקידושין (דף כו ע"א ד"ה אי נמי) שפיל נקנה בהגבהה, על ידי שמגביה מול עינו חבילה של זמורות שהוא מאכלו, והוא קופץ ומגביה את עצמו מן הארץ ואוכלן.

וכך גם לגבי המטוס, כיון שדרכו רק בהגבהה שמושכין במוט והוא מתרומם, זה קניינו בהגבהה, וממילא המושך את המוט להגביהו כלפי מעלה עשה בו קנין הגבהה.

והנה נאמר במסכת בבא קמא (דף קטז ע"ב), שיירא שהיתה מהלכת במדבר ועמד גייס וטרפה, ועמד אחד מהן והציל את הממון מיד הגייס, אם אמר 'אני אציל לעצמי' - הציל לעצמו, ומבואר שם שאם הבעלים לא היה יכול להציל - אפילו אם המציל לא אמר שהוא מתכוין להציל לעצמו, אעפ"כ זכה בכל, כיון שהבעלים התייאשו, והוא זכה מן ההפקר.

ויעויין גם בנתיבות המשפט (סימן שסא ס"ק ב) שכתב, דאם ראה אנס בא כנגדו והמטלטלין מונחין עדיין לפניו ונתייאש, זה ג"כ הוי יאוש כשאינו יכול להציל, וכמבואר במסכת בבא קמא (דף קטו ע"ב) בראה אנס בא כנגדו וכו' לא מיבעיא דאם בא אחד והציל ולא הניח לגזלן לקחתו - דמי ממש למציל מן הארי או מן הנהר או מן הדליקה (ב"מ דף כד ע"א), דמה לי שנתייאשו הבעלים מפני שבא ארי או דליקה, ומה לי שנתייאשו מפני שראו ליסטים וגייס באין.

ולכאורה גם בעניננו, כיון שעמד עליו גייס לטרוף את המטוס עם החפצים, ולא היו יכולים להציל, ורק אחד מהם הציל ברגע האחרון את המטוס, אפילו אם לא נתכוון לזכות, זכה במטוס ובכל הכבודה שיש שם.

אלא שיש לדון, דאולי שם מיירי שבאו על עסקי ממונות, וממילא כל מה שהציל הציל לעצמו, אבל בעניננו שבאו להרוג את האנשים, וממילא היה חייב להצילם מדין 'לא תעמוד על דם רעך', אולי באופן כזה לא זכה, וכמו שמסתפקת הגמ' במסכת קידושין (דף ח ע"ב) דאם כלב רץ אחרי אשה, והוא נתן ככר לחם לכלב והצילה, האם מתקדשת בזה, דאמנם יש לה הנאה והוא כיוון לקדשה בהנאה זו, אך האשה יכולה לומר לו 'מדאורייתא חיובי מחייבת לאצולן', ועמדה הגמ' בתיקו, ולהלכה היא ספק מקודשת [ויעו"ש בקובץ שיעורים (אות עו)].

אלא שיש לדחות, שאף אם חייב מדאורייתא להצילה, מ"מ הצד שאינה מתקדשת, היינו משום שלא נתן לה דבר, אלא רק הבריח ארי ממנה, אבל באופן שכולם התייאשו מרכושם, מה בכך שהוא חייב להצילם, בכל זאת בשעה שהוא מגביה את המטוס הוא עושה קנין והוא זוכה ברכושם שהתייאשו ממנו.

והנה לגבי האנשים שהיו על המטוס, אף שמצינו שמלך שכובש ארץ, הוא קונה את כל הממון ואת האנשים לעבדים כדין כיבוש מלחמה [יעויין בגיטין (דף לח ע"א) וביבמות (דף מו ע"א), וברמב"ם (פ"ט מהל' עבדים ה"ד)], ונחלקו הראשונים אם דין זה נאמר גם בישראל או רק בעובדי כוכבים, אבל לכו"ע דין זה לא נאמר בהצלה, כשהציל אדם שקונה אותו לעבד, וזה דין מיוחד במלך שכובש במלחמה.

והלכה למעשה נראה שצריך להשיב את כל התכולה, דיתכן ואע"פ שבאמת זכה מן הדין בכל המטוס, מ"מ הרי פסק הרמ"א (חו"מ סימן רנט ס"ז) לגבי המציל מהארי ומהדוב וזוטו של ים, דאע"ג שמדינא אין חייבין להחזיר באבידות אלו, אם גזר המלך או בית דין, חייב להחזיר מכח דינא דמלכותא או הפקר בית דין הפקר, ולכן פסקו ז"ל בספינה שטבעה בים, שגזר המושל גם הקהילות שכל מי שקונה מן העובדי כוכבים שהוציאו מן האבידה ההיא שיחזיר לבעליו, שצריכין להשיב.

ובענייננו זה חמור טפי, שהרי גם אם אותו אחד שהציל את המטוס, היה רוצה לזכות ולקחת את המטוס וכל אשר בו, הרי השלטונות לא יאפשרו לו, ויתכן שידונו כגנב וישימוהו בבית האסורים, ואם כן זה עצמו סיבה שלא זכה בזה, כי יודע שזה זכיה שאין אפשרות לממש אותה בפועל, אפילו אם ירצה.

ולמעשה ממילא לא זכה בזה, שהרי ע"פ האמת בשעה שהגביה את המטוס כל מחשבתו היתה נתונה רק להצלת עצמו וכל הנוסעים, ולא התכוין לעשות מעשה קנין, ומבואר בשו"ע (חו"מ סימן רעה סעי' כד) דהמחזיק בנכסי הגר ובהפקר, ואין דעתו לקנות, אע"פ שגדר ובנה, לא קנה, ודו"ק.

תורת חמד • מעניני הפרשה

וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָה אִישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל הָעִיר בָּטַח וַיַּהַרְגוּ כָּל זָכָר (לד, כה). בזמן השואה הנוראה, נתעוררה שאלה ברופא יהודי שמל ילד יהודי בביה"ח בגיטו, וראה אותו אחד המאושפזים שהיה נאצי, ואמר לו הרי השלטונות אסרו למול ואיך אתה מעיז פניך לעבור על החוק, וחשש הרופא לנפשו שמא החולה הנכרי ילשין עליו כשיצא מביה"ח, ונסתפק האם מותר לו לגרום לכך שהמאושפז לא יצא חי מביה"ח, או שמא הדבר אסור שכן הוא לא פירש ואמר להדיא שילשין עליו.

והנה בפרשה כאן מצינו שהרגו בני יעקב את כל אנשי שכם, והקשו כל המפרשים מדוע הרגו בני יעקב את כל אנשי העיר, ולמה יהרגו מי שלא חטא. והנה הפנים יפות (לעיל לד, טו) ביאר דכיון ששכם וחמור לא רצו להחזיר את דינה, ואם היו בני יעקב לוקחים אותה בחזקה, היו עומדים שכם וחמור כנגדם להורגם, ולכן היו מותרים להרוג את שכם וחמור. וכיון שידעו שאם יהרגו את שכם וחמור, יעמדו כנגדם כל העיר ויאספו עליהם, לכך הותרו להרוג את כולם כדין הבא במחתרת. וכעי"ז כתב האוה"ח הק' שהרגום מדין רודף, יעו"ש.

ומבואר דבר חידוש, שאם יהודי יודע שהנכרי ירדוף אותו אח"כ, מותר כבר עתה להורגו מדין רודף, והוא דבר חדש. ויש לזה שני מקורות, האחד מדברי התוס' במסכת עבודה זרה (דף י ע"ב), לגבי אנטונינוס שהיה לו מערה מביתו עד בית רבי, וכל יום שהיה הולך ללמוד עם רבי, היה מביא עמו שני עבדים, ואחד היה הורג בפתח ביתו של רבי, והשני בפתח ביתו שלו. והקשו שם התוס' דשפיכות דמים הוא משבע מצוות ב"נ, ותירצו שהיה ירא פן יודיעו הדבר אל השרים והיו גורמין להרגו, והבא להרגך השכם להרגו, ע"ש. ומשמע דאע"פ שלא היה ודאי שילשין, ועוד לא הלכו להלשין בפועל ועוד לא נהפכו בפועל לרודפים, מ"מ מותר להורגם [ומקור נוסף ראה בספר חסידים (סימן תתריז)].

אמנם פשיטא שכל זה רק אם קיים חשש מבוסס שהגוי אכן ילשין לשלטונות, אבל אם אין חשש רציני, בודאי שאסור להרגו.

ומו"ח מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל אמר לי דברודף רגיל אסור להרגו אלא כשרואים ממש שהוא רודף אחר חברו, ומה שכתבו התוס' בע"ז שמותר להרוג שאולי יספר, הרי בהמשך דבריהם כתבו התוס' שאנטונינוס בחר כאלו שהיו חייבי מיתות בלאו הכי, ומסתברא שהכל תירוץ אחד, וההמשך זה תוספת לתירוץ הראשון, ואי"ז שני תירוצים שונים.

וגיסי מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל אמר שיתכן שיש חילוק בין גוי ליהודי, וכל דברי התוס' הם ביחס לגוי, אבל בישראל אין היתר להרגו כל עוד לא החל לרדוף בפועל ממש, ולפי"ז כשחושד בגוי שילשין עליו, יש לסמוך ע"ז ולא לטפל בו עד שימות, אבל בישראל חוטא, אם יאמר שלא ילשין, אולי אפשר להאמין לו, ואסור להורגו [וראה עוד במה שהרחבנו בכל זה בחשוקי חמד עמ"ס עבודה זרה (דף י ע"ב), במסכת כתובות (דף לז ע"ב), ובמסכת מכות (דף ז ע"א)].

יו"ל ע"י מערכת "קובץ גליונות" k.gilyonot@gmail.com
להנצחות ולהקדשות ניתן לפנות: 053-3145900

ב"ה, יום ה' כסליו תשי"ח, ירושלים עיה"ק תובב"א
לגיסי וידידי היקר והמצוין הרב יצחק זילברשטיין שליט"א,
אחדשה"ט

כשיצאת מביתי נזכרתי שכסברתך בענין דם מבושל שמעתי פעם מהגרי"ד סולביציק בשם סבו הגר"ח זצ"ל וחשבתי לכתוב לך, וכעת נתחדש אצלי שהקו' על התוס' בזבחים פ"ז א' ג"כ ל"ק מידי ואתחיל בזה.

הנה עצם הדין דכבש יש לו קדושת מזבח הוא לפי דברי מרן הרב שליט"א מהפסוק לא תעלה במעלות על מזבחי וכמו שאמרו במכילתא מכאן שעושים כבש למזבח, וכן עיין בר"מ ה' בית הבחירה פ"א הי"ז. אלא שכפי הנראה אנו לומדים משם דכבש כמזבח רק לגבי דינים מסוימים ולא לכל הדינים.

דהנה בזבחים פ"ז א' לומדים מפסוק אחר הדין דהכבש מקדש פסולין דלא ירדו, ובמנחות נ"ז ב' ילפי' מפסוק אחר דיש איסור הקטרה של שאור ודבש בכבש, אבל עצם הדין דכבש כמזבח נלמד מהא דכתיב לא תעלה במעלות על מזבחי, וזהו שמק' התוס' דלר"י ל"ל קרא מיוחד דכבש כמזבח לענין דין עלו לא ירדו, הא הוי כ"ש מרצפה דחזי' דאם היא קדושה הוי בה דין דלא ירדו וכ"ש כבש דהוא קדוש מטעם הפסוק דלא תעלה וכו'.

ומת' התוס' דבאמת גם רצפה אינה מקדשת פסולין ולכן צריך פסוק מיוחד לכבש דמקדש פסולין, וז"פ. אלא דתשאר קו' התוס' לשי' התוס' בדף י"ד א' ובדף פ"ה א' ד"ה זאת דרצפה מקדשת פסולין לענין עלו לא ירדו, אי לא דנימא דכבש הוי גם חציצה בין רצפה וכבש הוי גרע מרצפה, וזה לא מסתבר כלל לענ"ד.

בתמונה (מימין לשמאל): מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, וחתניו: הגר"ב רימר (החתן), הגר"ע אויערבאך, רבינו, הגר"א ברלין זצ"ל

ובענין דם מבושל שמעתי כן, הנו"ב מקשה על הא דאי' בבכורות ו' ע"ב סד"א הואיל דבהמה טהורה נמי חדוש הוא דאמר מר דם נעכר ונעשה חלב וכו' והק' דהא חלב הוי אין ראוי לזריקה וכמו דדם מבושל מותר דאין ראוי לזריקה גם חלב יהא מותר מדין זה. ותי' הגר"ח דבאמת דם שבשלו הוי ג"כ אסור ורק אין בו כרת, ולשי' הר"מ דביוצא אין מלקות גם מלקות אין בו אבל איסור יוצא יש בו, וזהו שמק' הגמ' דבחלב יהי' אסור יוצא, עכ"ד הגר"ח.

והגרי"ד דייק מרש"י שם ד"ה דאמר מר וכו' הלכך חדוש הוא דמעיקרא הוה דם והאוכלו בכרת והשתא משתרי עכ"ל הרי דהכונה דמשתרי גם מכרת ולא רק מאסור יוצא, ע"כ דברי הגרי"ד, ויש מקום לדון בדברי רש"י.

אבל באמת הסברא הפשוטה היא דלא כהגר"ח דהנה בדם יש דין דאסור רק כשראוי לזריקה ושאינו ראוי לזריקה אינו אסור, א"כ ל"ש לומר בזה איסור יוצא כיון דבכ"ז אינו ראוי לזרוק. אלא דהגר"ח לשי' דאיסור יוצא הוי איסור חדש (בספרו פ"ג הי"א ממאכ"ס) ולכן אמר דנהי דכעת אין ראוי לזריקה, אבל האיסור שלו כעת אינו מדין דם, וז"פ.

ובענין חדוש זה של הגר"ח, כבר חלק עליו היד אליהו מובא בפ"ת יור"ד סי' ע"ט ס"ק ב', וכמדומה לי שגם הש"ך והפמ"ג סוברים כהיד אליהו בסי' פ"א אלא שאין לי כעת פנאי לעיין ולמצוא אותם.

אסיים בברכת הצלחה וכל טוב
הדשו"ט
אלחנן ברלין

***

א' וישלח תשי"ח ב"ב
לגיסי וידידי היקר הנעלה והנכבד הרב ר"א שליט"א, שלום רב,

שמחתי מאוד לקבל את מכתבך בד"ת בהמשך למה שדברנו בביתך, והנה במש"כ להסביר את קושית התוס' דכוונתו דכמו דלר"י דקדושה הרצפה איכא בה דין דמקדשת הפסולים דלא ירדו כמו"כ היה לכבש דקדוש קדושת מזבח לקדש פסולים.

ויש לי להעיר על דבריך, דא"כ לא היה להם לתוס' להקשות רק לר"י, דכמו שהניחו מסברא דלר"י דקדושה הרצפה מקדשת גם פסולים כמו"כ היה להם להניח לכו"ע דכיון דהכבש קדוש יש לו גם לקדש את הפסולים, ולמ"ל קרא ומהתוס' משמע דמקשו לר"י.

ובעיקר הסברא דכמו דלר"י מקדשת הרצפה את הפסולין כמו"כ יש לכבש דקדוש קדושת מזבח לקדש פסולים, נ"ל שיש לדון בזה, דהרי איתא בתוס' ביומא מ"ה: ד"ה סודרן לתירוץ הראשון דהיסוד אינו מקדש פסולין דלא ירדו אע"פ שהיסוד ודאי קדוש בקדושת מזבח, דאפשר דדוקא אותו חלק במזבח שאפשר להקטיר עליו מקדש שלא ירדו ולא חלק אחר (וכבש נראה דאין מקטירים עליו דדווקא בסובב איכא פלוגתא בדף ס"ה בזבחים אם אפשר להקטיר עליו, משמע דבכבש לא), ועיין בתוס' יומא וכו' בקדושת מזבח.

אף שיש לדחות דהתוס' במנחות שכתבו שיסוד אינו מקדש פסולין קיימא בשיטת מסקנתם כאן בזבחים פ"ז. ד"ה כבש מנין דגם רצפה אינה מקדשת פסולים ולכך גם יסוד אינו מקדש פסולים.

אולם בפשטות הא דמחלקי התוס' למסקנא דרצפה אינה מקדשת פסולים הוא משום דרצפה לא הוי מזבח אלא לדברים מסוימים אבל במזבח ממש אילו היה הדין דכל חלקיו מקדשים היה גם לכבש ויסוד לקדש, ויש לדון בזה.

ומ"ש בענין דם שבישלו מסתבר כך דהגר"ח לשיטתו דיוצא הוי איסור חדש ולכך שייך גם בדם שבישלו איסור יוצא. רק דבעיקר קושית הנו"ב שמעתי כאן דההחזו"א רצה לחדש דגם בחלב אילו היה שייך היה אפשר לזרוק, והוא תמוה מאד, וצריך לעיין בספרו מש"כ בזה.

בענין מה שרציתי לומר דלר"י לא היה כבש במשכן כיון דגבהו היה ג' אמות, מצאתי סברא כזו בקרן אורה זבחים ס"ג. בדברי התוס' שם, אולם הוא כתב מטעם אחר דרק במזבח אבנים יש דין כבש, אולם קשה דהא כבש הוא מהדברים המעכבים במזבח כמו דאיתא בזבחים ס"ב בגמרא שם, ועיין שם ברש"י דהוא נלמד מ"פני המזבח", ועל דברי הק"א קשה דהא פסוק זה נאמר גם על מזבח הנחושת שהיה במשכן, וגם תירוצי נדחה דאילו היה הכבש רק כדי לעלות למזבח היה אפשר דלר"י לא היה כבש אבל זהו פסוק מיוחד מנין לנו שר"י חולק ע"ז.

***

בעה"י, יום ד' י"ח כסליו התשי"ח ירושלים עיה"ק תובב"א
לגיסי וידידי היקר והמצוין הרב יצחק זילברשטיין שליט"א
יקרתך קבלתי

ובענין מ"ש לומר דבמשכן לא הי' כבש הנה מצאתי שכן משמע גם בקרית ספר פ"א מהבה"ח עיי"ש. ומ"ש דרש"י כתב דכבש נלמד מפני המזבח ומפני זה חזרת בך דזה נאמר גם על מזבח הנחושת, אי משום הא לא אירי' דאין הפי' ברש"י דמפני המזבח ידעינן כבש, אלא אחרי דידעינן דיש כבש הרי הוא פני המזבח וממילא הרי כתוב מזבח אצל כבש ומזה ידעינן דהוא מעכב, אבל עצם הלמוד דכבש כמזבח אינו מפני המזבח וכמו שאי' שם בגמ' אלא מעתה כיור לרבי וכו' והרי עצם הדין דכיור אינו נלמד מפסוק זה כיון שכ' אצל כיור "מזבח" הוא מעכב. אלא בלא"ה מילתא דלא מסתברא לחדש שלא הי' כבש במשכן בלי ראי' מפורשת.

ומ"ש לדון במ"ש עפי' ד"ה תוס' בדף פ"ז. הנה בעיקר הסברא ז"ל עפ"י מ"ש בכתבים בשם מרן הגרי"ז שליט"א שביאר דהא דבענין פסוק מיוחד דכבש כמזבח לענין לקדש פסולין הוא משום דהו"א דבענין החפצא של מזבח ולא סגי בקדושת מזבח, והנה אם זה הוא הפי' בגמ' אין הסברא אם זה מקום הקטרה או לא, מוסיף לנו לענין לקדש פסולין. אלא אם זה חפצא של מזבח או לא, ולכן א"ש טובא קושית התוס' דהרי רצפה לר"י ג"כ אינו חפצא של מזבח ובכ"א מקדש פסולין, א"כ למה לן קרא דכבש מקדש פסולין.

ובבאור הס"ד דתוס' דלר"י רצפה מקדש פסולין (וכן אי' גם בתוס' מנחות נ"ז ב' לחד תי' ובעוד כמה מקומות) נ' דמדאמרי' מודה ר"י בדמים משמע דלשאר דברים ס"ל דרצפה כמזבח ממש, ע"כ.

אסיים בברכת הצלחה וכ"ט
הדשו"ט אלחנן ברלין

***

ב"ה, יום ב' כ' אלול תשכ"ו
לגיסי היקר הרב ר' יצחק שליט"א ומשפחתו יחיו
אחדשה"ט
כוח"ט בסשצ"ג וימלא ד' כל משאלות לבכם לטובה,

ראיתי בבאור הלכה סי' תרמ"ט ס"ב ד"ה אינו יוצא בו דמסתפק במי שאסר על עצמו אתרוג באכילה אי יוצא בו כל שבעה דכתותי מכתת שעורי' עיי"ש.

והדברים תמוהים דבאיסורי אכילה לא אמרינן כתותי מכתת שעורי'. והגר"א שמביא שם מפרש את דברי השו"ע דצריך ראוי לאכילה כל ז' ג"כ רק לאפוקי איסוה"נ ודברים הטעונים שריפה וכשי' הרשב"א והר"ן, אבל אסורי אכילה יוצאים בו לשי' זו גם ביום א'.

וגם במודר הנאה מבואר בהדיא בר"ה כ"ט א' המודר הנאה משופר מותר לתקוע בו תקיעה של מצוה, הרי דלא אמרינן גם במודר הנאה כתותי מכתת שעורי', וצ"ע.

בהוקרה מרובה
אלחנן ברלין

אחורה נא חידה

אשה שאסורה לאיש משום ערוה, ואם יתברר שיש עוד קירבה בין האיש לאשה תהיה אותה אשה מותרת?

(התשובה לחידה, אי"ה בגליון הבא, החידה מאת ידידינו הרב ארז חזני שליט"א)

תשובה לחידה משבוע שעבר: איך יתכן אדם שנפטר ולא צוה כלום, ורק חלק מבניו יורשים זכויותיו?

תשובה. כאשר השאיל פרה לחבירו לשנה, ומת השואל, הרי הבנים הנשואים, שאינם סמוכים על שולחנו אינם יורשים זכותו להשתמש בפרה, ורק הבנים הסמוכים על שולחנו, זוכים בזכות השימוש בפרה (עי' שו"ע חו"מ סימן שמא ס"א), וכמו שביאר הנתיה"מ (סק"ג) דכל המשאיל על דעת בני ביתו הוא משאיל, וכיון דבחייו יכול היה השואל להניח לבניו לעשות מלאכה, ולא היה המשאיל יכול למחות, הכ"נ עתה לאחר מיתתו. אבל בבנים נשואים, יכול המשאיל לומר 'האב מהימן לי בשבועה, ואתם לא, ואולי אח"כ תטענו בשקר שנאנסה'.

לעדכון על מיקומו של מרן רבינו שליט"א בשבת הקרובה ולשמיעת הקלטות ופסקי הלכה המתעדכנים מדי יום ולשיעור יומי בהלכות שבת באורך 3 דקות, ועוד האזינו בקו 'שיח יצחק'
03-313-0582 | 04-376-0582

לקבלת העלון, פסקי הלכה, ועדכונים ממרן שליט"א, ניתן להרשם במייל a0527642209@gmail.com, ובפלאפון הנ"ל, או בכתובת מייל 3126877@gmail.com ובפלאפון 0533126877.

יו"ל ע"י מערכת "קובץ גליונות" k.gilyonot@gmail.com
להנצחות ולהקדשות ניתן לפנות: 053-3145900

גיליונות 054-8487449